

Pomoc vojnou sužovaným obyvateľom Ukrajiny

Centrum Spletinia vzniklo v máji 2023 ako pokračovanie humanitárnej pomoci odídencom, ktorí najmä zo začiatku, kým sa učili začleniť do spoločnosti, potrebovali pomoc. Neskôr činnosť centra humanitárnej pomoci prestalo fungovať, no tí, ktorí stáli pri organizovaní pomoci, chceli pomáhať ďalej tam, kde je to treba. Obrátili sa teda na podobné centrá priamo v domovskej Ukrajine, odkiaľ prišla prosba o pletenie tak prepotrebných maskovacích sietí priamo pre obrancov napadnutej krajiny. V čase agresívnej dronovej vojny je každá kamufláž otázkou prežitia. Čo nie je schované, býva cieľom útoku do pár minút, v Ukrajine nie je hornatý terén, na rovine je všetko odkryté. Kvôli sieťam dostalo centrum aj priliehavý ukrajinský názov Spletinia.

Veľmi rýchlo sa však ukázali ďalšie potreby a tak sa medzi aktivity rýchlo začlenilo aj šitie špeciálnej (tzv. adaptívnej) spodnej bielizne pre ťažko zranených, ktorí sú v nemocniciach, šitie nohavíc pre nemocnice, nepremokavých spacákov, špeciálnych nosidiel, pletenie teplých ponožiek, tvorba zákopových sviečok .. a zbierka mnohých prepotrebných vecí pre nemocnice, rehabilitačné centrá, ba aj priamo pre líniu na fronte.

Pozývame aj vás k zapojeniu sa do pomoci tam, kde je príliš veľa utrpenia a aj my tam môžeme pomôcť, neostať s rukami vo vreckách, s nezáujmom o utrpenie iných, tentoraz len v susednej krajine.

Ako možno pomôcť?

1. Osobnou návštevou – predovšetkým v centre v Košiciach alebo v centre v Prešove. Host v centre je vždy veľká radosť, prináša povzbudenie, že na ich trápenie ľudia nezabudli, nedali sa zlomiť a nestratili záujem či vytrvalosť. Najhoršie je, keď zostáva človek so svojím trápením sám ...

Možno pomôcť rozhovorom, prejavovým záujmom, prinesenou sladkosťou, prebytkom úrody zo záhrady, ale aj pomocou pri pletení sietí. Hovorí sa, že človeka na fronte vie ochrániť čo aj len jeden meter štvorcový nad ním; za jednu hodinu jeden človek v centre upletie práve jeden štvorcový meter, a tak sme prijali matematickú rovnicu centra: **1 dobrovoľník x 1 hodina pletenia v centre = 1 m² siete = 1 zachránený človek**. To stojí za to, nie, čo len jedna hodina ochoty, ktorá dá život jednému človeku...

2. Finančne – pochopiteľne, financie sú mimoriadne dôležité. Bez nich sa nedá nič zakúpiť, odoslať poštou, zaplatiť nájom priestorov... Všetky financie pochádzajú od ochotných darcov, nikdy však neostáva nič navyše na ďalší mesiac, aby sa niečo kúpilo do zásoby, kupuje sa len toľko, na koľko sa darcovia poskladajú.

SIETE: Pri samotných sieťach je cena materiálu taká, že materiál na 2 m² siete stojí 1 €, opäť teda – len 50 centov stojí materiál na záchranu jedného človeka. Za jeden týždeň sa spotrebuje asi 500 m² materiálu.

ADAPTÍVNA BIELIZEŇ: Metrový textil - bavlnu a flanel, gumičky a všetky možné nitky – nám poskytuje slovenský predajca s 50% zľavou, čo je veľmi výhodné.

NÁJOM PRIESTOROV: Tak v Košiciach, ako aj v Prešove sa platí za prenajaté priestory každý mesiac.

CESTOVNÉ a POŠTOVNÉ: Všetko sa posielajú spoza hraníc poštou, tak je to ekonomickejšie, než voziť veci krížom cez celú krajinu; plus ukrajinská pošta dovoľuje mesačne posielajú niekoľko zásielok za symbolickú cenu.

MIMORIADNE ZBIERKY NA MEDICÍNSKE POTREBY: Niekedy vyskočila potreba nakúpiť zvláštne potreby, napr. špeciálne nosidlá pre ľudí s poranenou chrbticou, alebo fixačné dlahy na zlomené panvy a podobne ... aj tu pomáhalo práve centrum Spletinia v rámci svojich možností.

3. Zbierky materiálnych vecí - tu sme v našej cirkvi už veľa vyzbierali medzi ľuďmi, čo je úžasné (takmer 2 tony vosku, vyše 2 ton posteľnej bielizne, už takmer tonu plienok či podložiek pod nemocných a vložiek, asi 350 bariel, približne 600 kg vlny na štrikovanie, a mnoho iného). Ja hovorím, *že vojna je čiernou dierou akejkol'vek pomoci, to znamená, že nech pošlete akékoľvek množstvo, nikdy nestačí; ale: každá jedna plienka, plachta, obliečka, barla pomôže jednému konkrétnemu človeku a na tom je celá táto pomoc založená.*

Zbierame veci podľa zoznamu, samozrejme, musia byť čisté, nepoškodené, väčšinou, ak nie je napísané inak, môžu byť aj použité, alebo aj po expirácii. Všetko je veľmi, veľmi potrebné.

POSTEĽNÁ BIELIZEŇ: Plachty, obliečky na paplóny aj vankúše. Dôležité je, aby boli čisté, nepotrhané. Všetky idú do nemocníc. Mnohokrát ich tam používajú opakovane, veľakrát – žiaľ, iba jednorazovo, najmä po ťažkých raketových útokoch na mestá, keď sú veľmi zranení nielen vojaci, ale aj obyčajní ľudia, medzi nimi aj deti a vtedy ich treba väčšie množstvo. Osloviť možno aj hotely, oni vyradujú svoju posteľnú bielizeň, ktorá je už nevhodná na hotelové použitie, no pre potreby zranených je aj takáto veľmi dôležitá. Zbierajú sa aj uteráky a osušky.

PLIENKY A PODLOŽKY POD NEMOCNÝCH: Toto je žiadané asi zo všetkého najviac. V niektorých rodinách po úmrtí blízkeho ostali takéto plienky, zabaliť možno aj už rozbalené, načaté balenia. Zbierajú sa rôzne veľkosti, žiaľ, aj detské plienky (tie, ak sa nepoužijú v nemocniciach, tak sa používajú v centrách pomoci pre vnútorných presídlencov pôvodom z anektovaných a ostreľovaných oblastí, ktorých je neskutočne veľké množstvo). Potrebné sú aj hygienické vložky.

OBVÄZOVÝ A MEDICÍNSKY MATERIÁL: Tento musí byť z hygienických dôvodov nepoužitý a neobalený; môže byť aj po expirácii. Sem patria aj lekárničky (rôzne, najmä autolekárničky), ktoré ostali po výmene ľuďom doma. Všetok ich obsah je potrebný. Zbierajú sa aj iné medicínske potreby, avšak nie lieky – tie sa nemôžu prevážať cez hranice. Potrebné sú hygienické rukavice, vlhčené obrúsky, jednorazové medicínske odevy a podobne.

METROVÝ TEXTIL: Niektoré ženy v minulosti šili, a už nešijú. Zbiera sa teda aj metrový textil na šitie, predovšetkým bavlna a flanel – na adaptívnu bielizeň pre ťažko zranených v nemocniciach.

PÁNSKE TRIČKÁ: Tie sa prešívajú na adaptívnu bielizeň .

ORTOPEDICKÉ POMÔCKY: barly nemecké aj francúzske, hliníkové aj drevené, v pároch, aj jednotlivé. Sú potrebné najmä do rehabilitačných stredísk a je po nich veľký dopyt. Prosíme zbierať čisté, pomôže nám, ak sú páry spolu zviazané, aby sa nepomiešali; chodítka, invalidné vozíky, protézy, ortézy tvrdé i mäkké ...

TERMOBIELIZEŇ: je potrebná najmä pre obrancov do zákopov, spodná bielizeň musí byť nepoužitá.

VLNA NA ŠTRIKOVANIE: Tu sa myslí klasická vlna, z ktorej šikovné ženy štrikovali šály a svetre a už ... neštrikujú a ostala im doma. Zbierajú sa aj pásy látky narezané ešte starými mamami na koberce, niekomu ostali doma... Toto je potrebné do nemocníc – ponožky z vlny nemocným, aby im bolo teplejšie a podsedačky do čakární.

SVIEČKY A VOSK: Potrebný je vosk (aj použité sviečky) na výrobu tzv. zákopových sviečok, podľa technológie výroby/zalievania sa používajú na ohrev miestnosti, alebo na varenie. Vosk môže byť v rôznych farbách klasický palmový, alebo parafínový, nie včelí, ale ani nie aromatický.

DEZINFEKCIA NA RUKY A NÁSTROJE: Potrebné najmä pre medikov do nemocníc. Nemajú byť otvorené – vtedy už nemajú účinok, ale ani veľmi staré by už nemali byť.

KRMIVO PRE PSY A MAČKY: Mnohé organizácie sa starajú aj o stratených štvornohých miláčikov, ktorí pri sirénach a detonáciách zo strachu ušli a po návrate už nenašli svojich majiteľov. Granule aj konzervy.

Prosím, neposielajte šatstvo, to nie sme schopní objemovo zvládnuť, aj keď mnohé pánske oblečenie a najmä obuv by sa zišli. Nezberajú sa kabáty, sukne, obleky, košele, ani rúška či respirátory. Ostatné veci, ktoré nie sú uvedené v zozname, treba radšej prekonzultovať.

Veľmi uvítame, ak by boli zozbierané veci v banánových krabiciach, tie sa najlepšie prevážajú a posielajú poštou.

4. Milé slovo či obrázok. Obranovia, ktorí sú už dlho vo frontových líniách, dostávajú od miestnych kaplánov obrázky detí a pohľadnice s pozdravmi od ľudí z celého sveta. Oni si nimi vyzdobujú miesta, kde oddychujú, aby im pripomínali, že ešte stále existuje svet, za ktorý má cenu vydržať. Optimálne je k obrázku napísať pár milých slov, môžu byť aj slovensky.

Finančne možno prispieť na transparentný účet našej cirkvi pre pomoc Ukrajine na www.ecav.sk, alebo aj priamo na transparentný účet centra Spletinia na www.spletinia.sk.

Termín zbierky nie je určený - trvá, kým trvá vojna samotná.

Na vaše otázky veľmi radi odpovieme telefonicky, či ešte lepšie mailom na adrese: pomocua@ecav.sk.

Za prejavenu ochotu srdečne ďakujeme.

Ľuboslav Beňo, evanjelický farár v Rankovciach
spolupracovník ukrajinského centra Spletinia v Košiciach

15.9.2025